

ДЕПАРТАМЕНТ
ОСВІТИ І НАУКИ
ЗАПОРІЗЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ
ДЕРЖАВНОЇ
АДМІНІСТРАЦІЇ

КОМУНАЛЬНИЙ
ЗАКЛАД
ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ХОРТИЦЬКА
НАЦІОНАЛЬНА
НАВЧАЛЬНО-
РЕАБІЛІТАЦІЙНА
АКАДЕМІЯ»
ЗАПОРІЗЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ
РАДИ

ЗБІРНИК ТЕЗ ФОРУМУ
**І ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФОРУМ
«ГАРДЕНОТЕРАПІЯ – ТЕРАПІЯ
ЗАРАДИ МАЙБУТНЬОГО»**

BOOK OF ABSTRACTS
**1st UKRAINIAN FORUM
«HORTICULTURAL THERAPY –
THERAPY FOR THE FUTURE»**

17 травня 2024 року
May 17, 2024

Запоріжжя, Україна
Zaporizhzhia, Ukraine

Редакційна колегія:

Н.П. Дерев'янка (відповідальний редактор), к.с.-г.н., доцент, зав кафедри садово-паркового господарства Хортицька національна академія;
Б.В. Корнелюк, кандидат філологічних наук, доцент, Хортицька національна академія.

«ГАРДЕНОТЕРАПІЯ – ТЕРАПІЯ ЗАРАДИ МАЙБУТНЬОГО»: збірник тез доповідей І всеукраїнського форуму (м. Запоріжжя, 17 травня 2024 р.). Запоріжжя: Вид-во Хортицької національної академії, 2024. 54 с.

HORTICULTURAL THERAPY – THERAPY FOR THE FUTURE: Book of Abstracts of the 1st UKRAINIAN FORUM (Zaporizhzhia, May 17, 2024). Zaporizhzhia : Publishing House of Khortytsia National Academy, 2024. 54 p.

Збірник містить тези доповідей учасників І всеукраїнського форуму «ГАРДЕНОТЕРАПІЯ – ТЕРАПІЯ ЗАРАДИ МАЙБУТНЬОГО», приуроченої до Всесвітнього дня гарденотерапії (18 травня) та організованої науково-педагогічним колективом кафедри садово-паркового господарства Хортицької національної академії. Опубліковані тези доповідей розкривають специфіку й інноваційний досвід розв'язання актуальних проблем з гарденотерапії з урахуванням наукових досліджень і практичної діяльності у галузях садово-паркового господарства спеціальної психології, фізичної терапії, ерготерапії, соціальної роботи та соціальної педагогіки.
Збірник адресовано науково-педагогічним працівникам, аспірантам, студентам і широкому колу фахівців з гарденотерапії.
Відповідальність за достовірність поданих матеріалів, наведених цитат, статистичних та емпіричних даних несуть учасники та їхні наукові керівники згідно з юридичними й етичними нормами академічної доброчесності.

ЗМІСТ:

	Вступна частина
4	Вітальне слово. Нечипоренко Валентина Василівна, ректор Хортицької національної академії, д.пед.н., професор (Запоріжжя).
6	Розділ 1. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ І ПІДХОДИ У ГАРДЕНОТЕРАПЕВТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ
6	Кобець О.В., АРОМАТИЧНІ РОСЛИНИ ЯК КЛЮЧОВИЙ ЕЛЕМЕНТ ОЗДОРОВЧОЇ КОНЦЕПЦІЇ ЛІКУВАЛЬНИХ САДІВ
8	Мовчан В.О., САД ЕКОЛОГІЧНИЙ = САД ТЕРАПЕВТИЧНИЙ
11	Розділ 2. ПРАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ НА ЛОКАЦІЯХ ДЛЯ ГАРДЕНОТЕРАПІЇ, ФІЗИЧНА ТА РЕАБІЛІТАЦІЙНА ПІДТРИМКА
11	Дерев'янка Н.П., ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ НА ЛОКАЦІЯХ ДЛЯ ГАРДЕНОТЕРАПІЇ
13	Розділ 3. ПСИХОЛОГІЧНА ТА СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА В ГАРДЕНОТЕРАПЕВТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ
13	Бідованець О., Прокоф'єва О., ГАРДЕНОТЕРАПІЯ І ВПЛИВ НА ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я
15	Мосаєв Ю.В., ЗАСТОСУВАННЯ ГАРДЕНОТЕРАПІЇ В РОБОТІ ЦЕНТРІВ ВЕТЕРАНСЬКОГО РОЗВИТКУ
16	Позднякова-Кирбят'єва Е.Г., ГАРДЕНОТЕРАПЕВТИЧНІ ЛОКАЦІЇ ЦЕНТРІВ ВЕТЕРАНСЬКОГО РОЗВИТКУ
17	Смілян В.О., БОНСАЙ ЯК ІНСТРУМЕНТ ГАРДЕНОТЕРАПІЇ У ВІДНОВЛЕННІ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ЛЮДИНИ
19	Смоляк В.М., ВПЛИВ КОЛЬОРУ ТА ФОРМИ МІСЬКОГО ДЕКОРАТИВНОГО БАМБУКУ НА ПСИХІЧНІ РЕАКЦІЇ СТУДЕНТІВ КОЛЕДЖІВ
21	Турубарова А.В., ВПЛИВ КОЛЬОРУ ЛИСТЯ АНГЛІЙСЬКОГО ПЛЮЩА НА ЕМОЦІЙНИЙ СТАН СТУДЕНТІВ
23	Хрищук Т.В., ГАРДЕНОТЕРАПІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ КОРЕКЦІЇ ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ПІДЛІТКІВ
25	Чудінова Д.І., Ковальова О.В., ГАРДЕНОТЕРАПІЯ В БОТАНІЧНИХ САДАХ ДЛЯ ВІДТВОРЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ
29	Шликова О.О., ПСИХОЛОГІЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ В ПРИРОДНОМУ СЕРЕДОВИЩІ
31	Розділ 4. ПРОЄКТУВАННЯ ДІЛЯНОК ДЛЯ ГАРДЕНОТЕРАПЕВТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
31	Бідолах Д.І., Підховна С.М., ОСОБЛИВОСТІ ПРОЄКТУВАННЯ ТЕРАПЕВТИЧНОГО САДУ
33	Корзун С.А., ПОТЕНЦІАЛ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРОГРАМ ТЕРАПЕВТИЧНОГО САДІВНИЦТВА

ГАРДЕНОТЕРАПЕВТИЧНІ ЛОКАЦІЇ ЦЕНТРІВ ВЕТЕРАНСЬКОГО РОЗВИТКУ

Позднякова-Кирбят'єва Е. Г., Хортицька національна академія.
Запоріжжя, Україна

THERAPEUTIC HORTICULTURE LOCATIONS OF VETERAN DEVELOPMENT CENTERS

Е.Н. Pozdniakova-Kyrbiatieva, Khortytsia National Academy, Zaporizhzhia, Ukraine
E-mail: cobrian1982@gmail.com

Гарденотерапія є ефективною технологією соціальної реінтеграції ветеранів. Центри ветеранського розвитку є для українського суспільства реалізацією інноваційної технології соціальної реінтеграції ветеранів до умов цивільного життя. Не можливо впроваджувати гарденотерапевтичні технології не маючи відповідних спеціалізованих локацій [1]. На сьогодні більшість гарденотерапевтичних локацій розташовані на базі ботанічних садів та закладів вищої освіти. Тому зазвичай центри ветеранського розвитку мають обмежені можливості щодо створення своїх гарденотерапевтичних локацій і тому їм приходится використовувати локації партнерів.

Необхідність колаборацій між центрами ветеранського розвитку обумовлено браком ресурсів у відповідних центрах. Створення гарденотерапевтичної локації потребує значних фінансових вкладень для закупівлі матеріалів, рослин, облаштування інфраструктури. Утримання саду та інших терапевтичних локацій вимагає постійних витрат на догляд за рослинами, оплату праці персоналу, ремонт і оновлення інфраструктури. Тому ветеранським центрам приходится співпрацювати з установами, що вже мають відповідні локації. Хоча без створення власних терапевтичних локацій важко говорити про повноцінне застосування гарденотерапії в роботі центру ветеранського розвитку. Створення зазначених локацій буде сприяти психологічному відновленню ветеранів та членів їх родин. Це особливо актуально зважаючи на позитивний досвід застосування гарденотерапії в роботі з дітьми та особами старшого віку [2]. Зазначений досвід у тому числі був досягнутий за рахунок роботи фахівців «Хортицької національної академії».

Для якісного впровадження гарденотерапії потрібні спеціалісти, які мають відповідну освіту та досвід. Підготовка таких кадрів може бути дорогою та тривалою. Зважаючи на те, що в Україні гарденотерапія знаходиться на етапі розвитку, то на сьогодні з'явилися перші магістерські програми з цього напрямку і вони носять експериментальний характер, тому підготовка спеціалістів з реабілітації та реінтеграції з використанням гарденотерапії залишається проблемним фактором її впровадження в життя.

Ефективна функціонування гарденотерапевтичних локацій передбачає залучення волонтерів та відповідних технічних фахівців, які потребують належної координації та навчання. Знайти відповідне місце для створення гарденотерапевтичного саду може бути складно через обмежену доступність земельних ділянок, особливо у міських умовах. Для доступності локації для всіх кому показана гарденотерапевтична реабілітація, потрібно забезпечити безбар'єрний доступ для людей з обмеженими можливостями, створити комфортні умови для перебування всіх відвідувачів, виконання зазначених завдань передбачає складності через те, що локації можуть мати подвійне призначення, особливо це актуально для локацій розташованих на об'єктах агрохолдингів та фермерських господарств.

Незважаючи на всі проблеми розвитку гарденотерапії центри ветеранського розвитку повинні створювати власні гарденотерапевтичні локації у співпраці з органами місцевого самоуправління, меценатами та міжнародними благодійними організаціями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Григоренко О. С. Мосаєв Ю. В., Дерев'янко Н. П. Методичний посібник з питань впровадження гарденотерапії в Україні . Запоріжжя, ГО «НАМ НЕБАЙДУЖЕ». 2020. 40с.
2.Anishchenko M. Pozdniakova-Kyrbiatieva E., Mosaiev Y., Krasnokutskyi O., Glazunov V. Use of "natural therapy" technology in the framework of social and psychological rehabilitation of the elderly. AIMS Bioengineering. 2022. 9 (3). P.309-318.

БОНСАЙ ЯК ІНСТРУМЕНТ ГАРДЕНОТЕРАПІЇ У ВІДНОВЛЕННІ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ЛЮДИНИ

Смілян В.О., Мелітопольский державний педагогічний університет ім. Б. Хмельницького

BONSAI AS A TOOL OF THERAPEUTIC HORTICULTURE IN RECOVERY OF PERSON'S PSYCHO-EMOTIONAL STATE

V. O. Smilian, Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University

Бонсай як метафора. Людини, що під впливом різних життєвих обставин формує свій характер і силу духу, мов дерево росте попри що. Роздуми на цю тему трансформувались в рядки:
Сьогодні всі ми трішечки бонсай,
Як хочеш жити – виживай!
Але ти в відчай не впадай,
Формуй себе і доглядай,
Сьогодні всі ми як бонсай.

26-27 квітня 2024р під час проведення виставки бонсай у ботанічному саду ім. Гришка, мною було проведено опитування відвідувачів виставки анкетуванням рандомно, для отримання інформації що до їх особистих вражень від відвідування виставки і від контакту з деревами в мініатюрі.

Під час відвідування виставки було зібрано 100 анкет, 50 чоловіків і 50 жінок, віком: до 17р – 1; 17-25р – 22; 26-35 р – 22; 36-45р – 28; 46-55р – 18; 56+ р – 1. Різного рівня ознайомлення з бонсай, від вперше бачу, хочу спробувати створити, до майстрів з багаторічним досвідом і власними колекціями.

Опитані отримали візуальний вплив, як глядачі виставки.

Відчуття прогулянки лісом в мініатюрі зазначили 37 людей. Відчуття прогулянки музеєм та милуванням бонсай як витвором мистецтва – 16. Опитувані могли обрати обидва варіанти - 10.

На питання чи поділяють вони думку , що бонсай можна вважати інструментом реабілітації і відновлення психоемоційного стану людини відповіли: так 99 із 100. Один опитаний відповів ні, але нижче в анкеті відмітив що бонсай дає можливість відволіктись від нав'язливих думок, розвиває відчуття стилю, розвиває відповідальність, бо за деревом потрібен постійний клопіткий догляд, впливає дією ефірних олій під час роботи з хвойними, дає можливість самовираженню людини і створення арт-об'єкту.

Бонсай можна використовувати як пасивний спосіб гарденотерапії, споглядання дерев в мініатюрі викликає захоплення і має «Вау» ефект першого враження, є витвором художнього мистецтва, викликає цікавість, як можливо створити таке дерево, надихає спробувати створити власне. Багато людей вважають що це дерева